

Netbeheer Nederland

Anna van Buerenplein 43
2595 DA Den Haag

Postbus 90608
2509 LP Den Haag
070 205 50 00
secretariaat@netbeheernederland.nl
netbeheernederland.nl

Autoriteit Consument & Markt
T.a.v. mevr. drs. M.R. Leijten
Postbus 16326
2500 BH DEN HAAG

Kenmerk

BR-2024-2064

Datum

10 april 2024

Behandeld door

[REDACTED]

E-mail

[REDACTED]

Doorkiesnummer

[REDACTED]

Onderwerp

Toelichting werkgroep aansluittermijnen

Geachte mevrouw Leijten,

Bij deze ontvangt u, namens de gezamenlijke netbeheerders en namens de betrokken representatieve organisaties, de toelichting vanuit de werkgroep aansluittermijnen grootverbruik op het bereikte resultaat met betrekking tot de nieuwe aansluittermijnen voor grootverbruikaansluitingen.

De uitkomsten van de werkgroep zijn eerder gedeeld en besproken met de projectgroep van de ACM. Dit naar aanleiding van de afspraak om binnen de sector tot een gezamenlijk gedragen voorstel te komen, zoals benoemd in uw schrijven dd. 13 juli 2023, met kenmerk: ACM/UIT/600478.

Het doet mij deugd dat wij tot deze gezamenlijk gedragen uitkomst zijn gekomen en om deze toelichting daarmee namens de gehele werkgroep te kunnen aanbieden. De betrokken representatieve organisaties staan onder deze brief vermeld en ook in de toelichting zelf. De toelichting geeft vanuit de werkgroep de besproken en overeengekomen onderdelen van de afspraak rondom de aansluittermijnen weer, inclusief de verder gemaakte afspraken over o.a. verdere uitwerking en evaluatie.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Uitkomsten werkgroep Netcode aansluitermijn GV

De netcode voor Aansluitermijnen voor grote aansluitingen is door de ACM vastgesteld op basis van de output van een gezamenlijke werkgroep vanuit netbeheerders en marktpartijen, welke in overleg met de ACM is gestart na het indienen van de zienswijzen op het ontwerpbesluit van 14 juli 2022 om te pogen alsnog tot een gedragen voorstel te komen voor de invulling van de netcode voor aansluitermijnen voor grote aansluitingen.

Aan de werkgroep hebben deelgenomen vertegenwoordigers van de marktpartijen VEMW, Holland Solar, Energie Samen, Energie-Nederland, NWEA, Bouwend Nederland en de NVDE. Vanuit de zijde van de netbeheerders hebben deelgenomen Liander, Stedin, Enexis en Westland Infra namens de kleinere netbeheerders.

De werkgroep is gekomen tot een set aan afspraken, welke door de ACM in overleg met de werkgroep is vertaald naar een codebesluit. De kernpunten van de door de werkgroep voorgestelde invulling zijn:

1. Een splitsing in het proces tussen offerte en een verdiepende quickscan uiterlijk 5 weken na ontvangst van de getekende offerte
2. In de offerte wordt een verwijzing opgenomen naar online beschikbare informatie over huidige dynamische regionale wachttijden en toelichting op categorieën in generieke aansluitermijnen. Na de quickscan volgt een definitieve maximale aansluitermijn.
3. In de quickscan wordt gekeken naar de factoren beschikbaarheid technische aansluitmogelijkheid, tracécomplexiteit en uitvoeringscomplexiteit
4. De uitkomst van de quickscan resulteert in aansluitermijnen verdeeld naar 3 mogelijke categorieën: laag, midden en hoog complex, met elk een eigen norm voor de aansluitermijn.
5. In de code worden beletredenen benoemd (anders dan in de wet en rechtspraak opgenomen als overmacht), welke voor gerechtvaardigde vertraging kunnen zorgen buiten invloed van de netbeheerder en daarmee voor een langere aansluitermijn.
6. Er wordt in de code het principe en methodiek voor een dynamische regionale wachttijd opgenomen voor extra wachttijd als gevolg van de voorraad aan werk waar de netbeheerder nog niet aan toe is gekomen. Deze wordt per kwartaal vastgesteld en jaarlijks getoetst. De invulling van deze wachttijd wordt conform de beschreven methodiek onder toezicht van de ACM vastgesteld en gepubliceerd. Voor deze wachttijd geldt een maximum welke in de loop van de tijd wordt afgebouwd.
7. Gevraagde aansluitingen in congestiegebieden worden maximaal 13 weken na beëindiging van congestie gerealiseerd. Netbeheerders mogen de werkzaamheden spreiden en hiervoor de quickscan uitstellen.

De invulling van deze elementen in samenhang zorgt voor wat de werkgroep betreft voor zekerheid en transparantie aan afnemers en doet tegelijkertijd recht aan de uitdagingen rondom het kunnen realiseren van grootverbruikaansluitingen door de netbeheerders. Door de dynamische invulling is de

netcode ook toekomstbestendig, waarbij er op onderdelen expliciet is benoemd dat er gedurende de looptijd geëvalueerd wordt en ook gemonitord door de ACM.

Omdat er op onderdelen nog een nadere implementatie en uitwerking van de netcode nodig is, is gekozen voor een inwerkingtreding per 1 januari 2025. De werkgroep heeft afgesproken om gedurende de implementatieperiode als klankbordgroep actief te blijven.

De invulling is het resultaat van een zorgvuldig proces waarbij er over het gehele model, en de onderdelen open en transparant is uitgewisseld tussen de partijen, en kent daarmee ook achtergronden en nuances welke niet direct uit de codetekst blijken. De werkgroep hecht eraan om als toelichting op de codetekst in dit document de achtergrond en aanvullende afspraken omtrent de verdere invulling en implementatie van de netcode te delen, om daarmee de bedoeling en interpretatie van de netcode te verhelderen. In dit document wordt dit per onderdeel toegelicht.

Offerte

In de gewijzigde netcode wordt gespecificeerd welke informatie er met betrekking tot de aansluitermijn (en de daarmee samenhangende afspraken uit de nieuwe netcode) in de offerte opgenomen dienen te worden om voor de juiste informatie voor de afnemer te zorgen ten tijde van het tekenen van de offerte. Ook wordt de samenhang met de afspraken rondom congestieonderzoeken opgenomen zodat bij een vooronderzoek naar congestie de offerte uitgesteld kan worden.

Dynamische regionale wachttijd

Om de netcode voor de aansluitermijnen toekomstbestendig te maken is in de opbouw van de aansluitermijn onderscheid gemaakt naar een reguliere aansluitermijn, bepaald op basis van factoren die direct betrekking hebben op de te realiseren aansluiting, en een tijdelijke dynamische regionale wachttijd als gevolg van periodes waarin bovengemiddeld veel aanvragen worden gedaan ten opzichte van de beschikbare arbeidscapaciteit.

De dynamische regionale wachttijd wordt, middels de in bijlage 20 bij artikel 8.12 beschreven methodiek, per regio per kwartaal door de netbeheerders vastgesteld en jaarlijks gevalideerd door de ACM. De dynamische regionale wachttijd wordt transparant gepubliceerd via de website van de Netbeheerder. Indien een netbeheerder ervoor kiest om geen berekende wachttijd aan te leveren, wordt deze op 0 gesteld.

Netbeheerders spannen zich ervoor in om deze wachttijd te verminderen. Deze inspanning is onderdeel van het reguliere toezicht van de ACM. De invulling hiervan wordt nader besproken tijdens de implementatie.

De dynamische regionale wachttijd is tijdelijk en geldt tot en met 31/12/2034. De dynamische regionale wachttijd wordt bij aanvang gemaximeerd op 40 weken. Dit maximum wordt in de loop van de tijd afgebouwd. Tot het einde van de wachttijd op 31/12/2034 wordt het maximum voor de dynamische regionale wachttijd gelijkmatig afgebouwd naar maximaal 20 weken.

Dit afbouwpad geldt binnen de huidige bekende marktomstandigheden. Bij significante wijzigingen hierin kunnen de netbeheerders middels een evaluatie aan de ACM verzoeken om het afbouwpad in de code te herijken. Dit gebeurt in elk geval tweejaarlijks op basis van de investeringsplannen van de netbeheerders, of tussentijds bij onvoorziene externe omstandigheden. De evaluatie wordt nadat deze is voorgelegd in een overleg met representatieve partijen voorgelegd aan de ACM, waarna de ACM besluit het verzoek al dan niet over te nemen.

Quickscan en aansluittermijnen

De aansluittermijn, welke van toepassing is, wordt door het uitvoeren van een zogenaamde quickscan door de netbeheerder bepaald aan de hand de factoren zoals beschreven in bijlage 21 bij artikel 8.13. In deze quickscan worden de volgende factoren geïventariseerd:

- Beschikbaarheid technische aansluitmogelijkheid. De beschikbaarheid van een geschikt netvlak waarop de aansluiting gerealiseerd kan worden. Deze categorie heeft alleen betrekking op investeringen die direct nodig zijn om de aansluiting technisch te kunnen realiseren en laat onverlet de verantwoordelijkheid van netbeheerders om via hun investeringsplannen waar mogelijk te voorinvesteren in aansluitmogelijkheden op hun netten.
- Tracécomplexiteit. Deze factor betreft de complexiteit van het realiseren van het tracé, zoals benodigde vergunningen (privaat/publiek), aankoop grond, en/of het moeten vestigen van zakelijk recht overeenkomst(en).
- Uitvoeringscomplexiteit. Deze factor betreft de mate waarin aspecten in de uitvoering spelen als civiel-technische bouwwerken, boringen, omgevingseisen, vervuilde grond, materialen

Op basis hiervan wordt bepaald of de aansluiting in de categorie laag – midden – of hoog complex valt, met bijbehorende aansluittermijn en de eventueel geldende dynamische opslag. De toepassing van deze factoren en de toedeling naar categorieën aansluitingen wordt na 1 jaar door de werkgroep geëvalueerd, en is ook onderdeel van het toezicht van de ACM.

De netbeheerder rond deze quickscan af binnen 5 weken na ontvangst van de ondertekende offerte. De uitkomst, zijnde de uiterste te hanteren aansluittermijn wordt schriftelijk gedeeld met de aanvrager. Het moment van ontvangst van een door de aanvrager ondertekende offerte door de netbeheerder is de start van het meten van de doorlooptijd ten opzichte van de norm voor de aansluittermijn. De periode voor uitvoering van de quickscan valt binnen de vastgestelde aansluittermijn.

- Voor aanvragen met een lage complexiteit geldt een termijn van maximaal 26 weken, vermeerderd met de eventueel van toepassing zijnde dynamische regionale wachttijd.
- Voor aanvragen met een midden complexiteit geldt een termijn van maximaal 52 weken, vermeerderd met de eventueel van toepassing zijnde dynamische regionale wachttijd.
- Voor aanvragen met een hoge complexiteit geldt een projectspecifieke termijn, welke wordt vastgesteld door de netbeheerder. Deze projectspecifieke termijn is inclusief de regionale dynamische wachttijd. Netbeheerder dient daarbij inzichtelijk te maken dat deze termijn redelijk is. In de implementatie wordt uitgewerkt hoe netbeheerder dit inzichtelijk maakt.

De kosten voor de quickscan (als onderdeel van de aansluitkosten) worden door de netbeheerder in rekening gebracht bij de aanvrager, ook in geval van annuleren van de opdracht. Tarieven, annulerings- en betalingsvoorwaarden vormen geen onderdeel van de netcode. De algemene voorwaarden van de netbeheerders bieden bescherming voor klanten waarbij alleen redelijk gemaakte kosten in rekening kunnen worden gebracht bij annuleren. Voor de categorie project-specifieke termijn is afgesproken dat de aanvrager bij annulering binnen 5 werkdagen na de quickscan alleen de gemaakte kosten voor de quickscan in rekening gebracht krijgt. Deze bedenktijd wordt in de communicatie over de quickscan opgenomen. Dit wordt verder in de implementatie uitgewerkt.

Ook dit onderdeel wordt nadrukkelijk na het eerste jaar geëvalueerd. In de huidige praktijk ontstaan rondom het annuleren van opdrachten niet of nauwelijks conflicten. Als dit zich in het nieuwe model meer gaat voordoen dan kan de werkgroep daarover tussentijds in gesprek gaan.

De aansluittermijnen zijn reeds onderdeel van het reguliere toezicht vanuit de ACM. Vanuit een deel van de marktpartijen is de wens om extra te reguleren op het behalen van de aansluittermijnen, bijvoorbeeld middels de q-factor. Dit punt is niet inhoudelijk opgepakt in de werkgroep. Deze marktpartijen willen hierover graag verdiepend in gesprek met de ACM tijdens de verdere uitwerking. Netbeheerders worden graag betrokken in dit gesprek.

De mogelijkheid voor netbeheerders bestaat om af te zien van een separate quickscan in het geval dat de aansluittermijn niet boven de termijn van 26 weken uitkomt.

Afspraken m.b.t. aanvragen ten tijde van afgekondigde congestie

De hieronder beschreven afspraken gelden alleen in situaties waarbij sprake is van het structureel oplossen van congestie door netuitbreiding, verzwaring etc. en niet in geval van het vrijkomen van capaciteit door bijvoorbeeld congestiemanagement, of opzegging van bestaande contracten. Dit onderwerp kent veel raakvlakken met andere vraagstukken en werkgroepen en valt grotendeels buiten scope van de werkgroep. Wel zijn een aantal kaders besproken die relevant zijn rondom het realiseren van aansluitingen in gebieden met afgekondigde congestie (tekortschietende transportcapaciteit):

- Aansluitingen waarvoor vanwege congestie geen transportcapaciteit beschikbaar is worden uiterlijk 13 weken na het beëindigen van de congestie gerealiseerd. Deze eindtermijn geldt niet voor aanvragen die ten opzichte van het moment van aanvragen een aansluittermijn kennen (o.b.v. de quickscan) die na deze eindtermijn uitkomt.
- Daartoe wordt het offerteproses doorgezet, maar mag de netbeheerder de quickscan uitstellen tot 2 jaar voor de verwachte beëindiging van de congestie. Tijdens de implementatie worden de aanbetalingsvoorwaarden nader onderzocht in het licht van de nieuwe afspraken over aansluitingen ten tijde van congestie

Afwijkende aansluittermijn

Netbeheerder en aangeslotene kunnen in overleg gezamenlijk een langere termijn overeenkomen dan eerder benoemde maximale termijnen.

Overmacht en beletredenen

De beletredenen betreffen omstandigheden die buiten de invloed van de netbeheerder liggen en realisatie binnen de redelijke termijn belemmeren, waaronder begrepen maar niet beperkt tot niet tijdige verleningen van vergunningen of toestemmingen van derden, weersomstandigheden (vorst), omstandigheden die de aangeslotene zijn toe te rekenen zoals het niet tijdig beschikbaar hebben van een geschikte ruimte voor de aansluiting.

Tot de omstandigheden die buiten de invloed van de netbeheerder vallen, behoren ook het door netbeheerders niet redelijkerwijs hebben kunnen voorzien in de quickscan van aspecten (zie bijlage 21), zoals bijvoorbeeld vervuilde grond, archeologische vondsten, of onvoorzien benodigde uitvoeringstechnieken.

Netbeheerder handelt voortvarend in het omgaan met overmacht of beletsituaties om deze zo kort mogelijk te laten duren, communiceert hierover direct met aanvrager en zorgt voor een transparante onderbouwing van de opgelopen vertraging.

Communicatie

De netbeheerder draagt zorg voor transparante communicatie gedurende het aanvraag- en aansluitproces en informeert aanvragers op een toegankelijke wijze. Zodra er afwijkingen ontstaan op de gemaakte afspraken, bijvoorbeeld door de bij lid 1 benoemde situaties, zal de netbeheerder aanvrager hier adequaat over informeren.

Over de aansluittermijn op basis van de uitkomsten van artikel 18 lid 2, 3, of 4 wordt schriftelijk gecommuniceerd met de aanvrager. De uitwerking van deze communicatie is onderdeel van de implementatie.